

Nuori velkakierteessä

Paula Paloheimo, Takuu-Säätiö

21.1.2016

Käsiteltävät asiat

- Velkaongelmien laajuudesta
- Maksuhäiriömerkintä ja sen vaikutukset
- Maksuvaikeuksissa olevan asiakkaan kohtaaminen
- Tilanteen selvittäminen

Paljonko Suomessa on ylivelkaantuneita?

- Ylivelkaantuneista ei ole tarkkaa lukua
- Maksuongelmista kertovat erilaiset tilastot kuten
 - luottohäiriömerkintätilastot
 - tuomionhaku – ja ulosottotilastot
 - velkajärjestelyistä kertovat tilastot
 - talous- ja velkaneuvonnan asiakastilastot

Velalliset ulosotossa 2014

- Vuoden lopussa ulosotossa oli 221 700 velallista, joista
 - 35 % on naisia
 - 65 % on miehiä

- Keskimäärin yhdellä henkilöllä on vireillä 7 asiaa ja maksamatonta velkaa on noin 16 000 euroa.

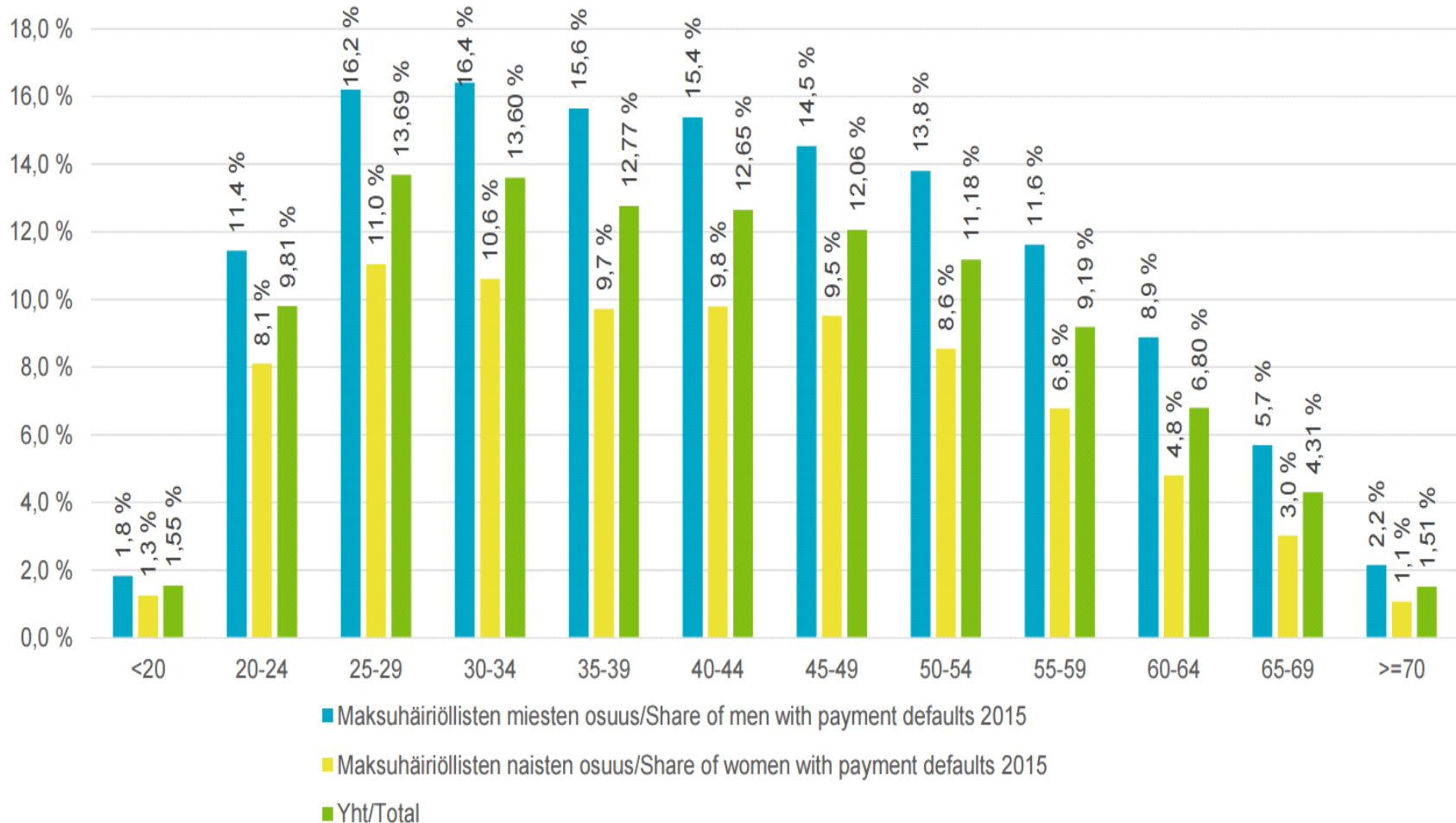
Luottotiedot ja maksuhäiriöt

367 000

Ihmisellä on maksuhäiriömerkintä

Maksuhäiriöisten henkilöiden osuus eri ikäluokissa 31.12.2015

Share of persons with payment defaults in different age categories 31.12.2015

Maksuhäiriömerkintä ja sen vaikutukset

Missä rekisteritiedot ovat?

Suurimmat julkiset rekisterin pitäjät ovat:

- Suomen Asiakastieto Oy
- Bisnode Finland Oy (Soliditet – luottotietorekisteri)

§ Luottotietolaki
säätelee
rekisterin pitämistä,
tietojen luovuttamista ja myymistä

Kenenkään luottotietoja ei voi tarkistaa ilman perusteita

Pitää olla velkoja, vuokranantaja tai työnantaja

Mistä maksuhäiriömerkintä tulee?

Yksittäinen velka

- Velka maksamatta 60 pv eräpäivästä, 2 v
- Perimistoimisto (velkoja) hakenut maksutuomion velalle ulosottoa varten, 2-4 v

Tietty tilanne

- Jokin velkajärjestely, 2-5 v.
- Pitkäkestoinen ulosmittaus
- Varattomuus
- Edunvalvonta, harkinnan mukaan

Oma pyyntö

- Ns. luottokielto merkintä: esim. haluaa rajoittaa rahapelaamistaan
- Pelkää väärinkäytöstä

Velan maksu ei puhdistaa luottotietoja

Velka ei vanhene, vaikka merkintä poistuu

Luottotiedot voi menettää pitkäksi aikaa

- jos varattomuus jatkuu pitkään
- on pitkäkestoinen ulosmittaus, esim. elatusapu ulosoton kautta
- alkaa uusi kierre

Tarkista omat luottotiedot

- **Maksutta kerran 12 kk:ssa**
- Maksullinen www.omatieto.fi –palvelu (Suomen Asiakastieto Oy)
- Luottotietorekisteriotteesta näet mm.
 - velkojan nimen
 - oikeuden päätöspäivän
 - milloin merkintä poistuu
 - kuka tietoja on viime aikoina tiedustellut

Mitä merkinnästä seuraa?

pankissa

työhaussa

opiskellessa

Asuntoa
vaihtaessa

Muistathan!

- Luottotietomerkintä ei vaikuta normaaliin elämään, jos

 on vakituinen työ

 ei ole tarvetta vaihtaa asuntoa

Maksuvaikeuksissa olevan asiakkaan kohtaaminen

Velkaongelmien syitä

- Yksilölliset riskit
- Rakenteelliset ongelmat
- Mikä on syy ja mikä seuraus?

Tyypillistä maksuongelmassa oleville

Ahdistus
(Itse)syytökset

Häpeä

**Katkeruus
, pettymys**

"Itsehän olen omat velkani tehnyt."

**Itse -
pärjäämisen
eetos**

Epärealistisia suunnitelmia

**Yli-
optimismi**

Masennus, vetkuttelu:
Ei haeta ammattiapua
Ei puhuta esim.
puolison kanssa

**Yksin
asian
kanssa**

Haetaan nopeita ja
(osa)ratkaisuja

**Kiire,
nyt heti**

Lyhytjänteisyyttä,
ei aikaa jonottaa
neuvontaan

**Pelot ja
uhkakuvat**

Tiedon puute:

"Ei saa tulla maksuhäiriömerkintää,
ei saa mennä ulosottoon" jne.

velkojen
järjestely

taloudenhallinta

elämänhallinta

Tilanteen selvittäminen

Nuoren tilanteen selvittäminen

- Tarvitaan:
 - Luottotietorekisteriotteen (Suomen Asiakastieto Oy, omatieto.fi)
 - Velallisen ulosottoasiat –listaus ulosottoviranomaiselta
 - Kotiin tulleet laskut
- Ennen kaikkea kärsivällisyyttä
- Mieti omia menoja ja tuloja

Mitä luottotietorekisteriote kertoo?

- Velat, joihin on haettu maksutuomio ja joista maksuhäiriömerkintä on voimassa
- Milloin tuomio on tullut
- Milloin maksuhäiriömerkintä poistuu
- Paljon alkuperäinen velka on ollut euromäärältään
- Kuka on katsonut tietojasi viime aikoina

Mitä luottotietorekisteriote ei kerro?

- Velkoja, joista on haettu maksutuomio, mutta joiden merkintä on poistunut
- Velkoja, joihin ei ole haettu maksutuomiota

Velallisen ulosottoasiat -listaus

- Listasta näkyy:
 - Kaikki tällä hetkellä ulosotossa vireillä olevat asiat
 - Päättyneet asiat
 - Maksut
- LISTAUS EI KERRO VELKOJALLE PALAUTETTUJA VELKOJA

Ohjenuorana

- Omat tuet kuntoon
- Huolehtia siitä, että:
 - Vuokra
 - Sähkö
 - Puhelin+ datamaksut maksetaan ajallaan
- Velkaa ei tule lisää
- Elatusapu tulee maksettua

Mitä tehdä veloille?

Muutamia velkoja
Velkaa vähän (eur)

Neuvottele

- laskujen siirtämisestä
- kuukausierien pienentämisestä tai luottojen yhdistämisestä velkojen/perimistoimiston kanssa

Maksa ulosoton kautta

Maksukyky riittää
Useita velkoja Paljon
velkaa

Yhdistä velat uudella lainalla

1. Laina omia vakuuksia vastaan
2. Takaus pankkilainaan Takuu-Säätiöstä
3. Sosiaalinen luotto kunnasta

Maksukyky heikko
Velkaa paljon tai
vähän

Hae yksityishenkilön
velkajärjestelyä
tuomioistuimesta

Anna olla
ulosotossa

- velkajärjestely
myöhemmin tai
- velat vanhentuvat

KIITOS!

paula.paloheimo@takuu-saatio.fi

